

ALOJZ REBULA

SENČNI PLES

NEKAJ BESED O AVTORJU

Alojz Rebula je bil rojen **21.7. 1924 v Šempolaju pri Trstu**. Po gimnaziji v Gorici in Vidmu je študiral klasično filologijo (jezikoslovje) na FF v Ljubljani. Diplomiral je leta 1949. Nato je bil profesor grščine in latinščine na liceju »France Prešeren« v Trstu vse do upokojitve. Leta 1960 je doktoriral v Rimu z razpravo o Dantejevi Božanski komediji v sl. prevodih. Bil je sourednik revij Sidro, Tokovi in Most. Piše novele, povesti, romane in eseje; njegovi najboljši deli sta zgod. roman iz časa cesarja Marka Avrelija ***V Sibilinem vetru*** ter roman iz sodobnega tržaškega življenja ***Senčni ples***.

KRATKA OBNOVA ROMANA SENČNI PLES

Pri rojstnih 26 letih Silvan Kandor pokoplje, kakor sam pravi, edino ljubezen svojega življenja- Nadjo. V svoji otožnosti in prizadetosti se odloči za vrnitev na svoj dom, v Trst. Tam živi z ostalimi člani svoje družine, bratoma Sandrom in Bertom ter z materjo Zofijo. Sprva se zaposli kot profesor v slovenski gimnaziji, kasneje pa kot uradnik angloameriške vojaške uprave. Hkrati z njegovo zgodbo se odvija tudi Sandrova zgodba, ki s težaškim delom na železniški progi ni spravljiv, zato se odloči, da ali napreduje v službi ali se izseli v Avstralijo; izbere drugo. Ker Silvan najde oporo za življenje le še v pomoči in motivaciji zatiranemu slovenskemu narodu se odloči, da bo sodeloval pri pisanju za slovensko glasilo z imenom Čupa. Tako se retrospektivno odvija tudi tretja, vrnjena zgodba o Jerneju Jerobniku, slovenskem dečku kraških skal, ki si v Trstu gmotno opomore in se asimilira z italijanskim večinskim okoljem. Jerobnik je namreč glavna oseba v povesti, ki jo za Čupo piše Silvan. V roman je še spretno vpletena neuspela ljubezenska romanca med Silvanom in Noro ter mnogo filozofskih vprašanj in polemik, ki se odvijajo med Silvanom, Noro in Norinim očetom, profesorjem De Martinisom. V zgodbi se na večih mestih pojavi tudi Silvanov prijatelj Abdon, katerega Silvan pusti na cedilu, ko mu obljubi, da ga bo spremljal na izlet v Pariz, kasneje pa si Silvan »premisli«.

OZADJE NASTANKA TER SPOROČILO ROMANA SENČNI PLES

Roman je izšel leta 1960, glede na njegov obseg pa lahko ugotovimo, da so se osnutki zanj pojavili že mnogo prej. Beseda v njem teče o tragediji izseljenstva, ki je tista leta spet do temeljev pretreslo slovensko narodnostno skupnost v Italiji. Vse je pod pritiskom negotovosti: občutek pravice in svobode je prizadet, ker so jugoslovanski tanki zapustili Tržaški zaliv.

Delo Senčni ples bi lahko opredelili kot družbeni roman, motivacije za posamezne enote so ideološko-nacionalne, umetniške in delno psihološke.

Poglavitno sporočilo romana se kaže v stavku: Ne živi zase!

Z drugimi besedami: Vztrajanje v nesmislu- absurdu in nemočnost pred smrtjo polnita človeka s strahom, hkrati pa odpirata možnost za njegovo uresničitev oz. samoaktualizacijo (mimogrede: V psihološki znanosti je potreba po samoaktualizaciji uvrščena na najvišje mesto, glede na hierarhijo potreb po Maslowu).